

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ Γ ΛΥΚΕΙΟΥ (24–2–2011)

ΘΕΜΑ Α

Α. Θεωρία βιβλίου (θ. Fermat)

Β. Θεωρία βιβλίου

Γ . α. Σωστό

β. Λάθος

γ. Λάθος

δ. Λάθος

ε. Λάθος

ΘΕΜΑ Β

Από την ισότητα $z^3=1$ έχουμε και $|z^3|=1 \Leftrightarrow |z|^3=1 \Leftrightarrow |z|=1$

Όμως αφού $|z|=1 \Leftrightarrow |z|^2=1 \Leftrightarrow z \cdot \bar{z}=1 \Leftrightarrow$

$$\Leftrightarrow \bar{z} = \frac{1}{z} \cdot (1)$$

$$\text{Ο } W = z - \frac{1}{z} \stackrel{(1)}{=} z - \bar{z} = 2 \operatorname{Im}(z) \cdot i$$

Αφού $z \notin \mathbb{R}$ το $\operatorname{Im}(z) \neq 0$, οπότε ο αριθμός $2 \operatorname{Im}(z) \cdot i$ είναι καθαρά φανταστικός. Άρα ο W είναι φανταστικός.

ii) Από την ισότητα $z^3=1$ έχουμε $z^3-1=0$

δηλαδή $(z-1) \cdot (z^2+z+1)=0$ όμως $z \neq 1$

αφού $z \notin \mathbb{R}$, οπότε $z^2+z+1=0 \Leftrightarrow$

$$\Leftrightarrow z+1 = -z^2$$

θα έχουμε λοιπόν ότι και $|z+1|=|-z^2|=|z|^2=1$ (από (i) ερώτημα).

iii) Από το (ii) ερώτημα έχουμε πως

$$z^2+z+1=0 \Leftrightarrow z^2+1=-z \quad (2)$$

έχουμε λοιπόν :

$$\begin{aligned} & (iz)^{2010} + (1+z^2)^{2009} - (iz)^{2008} \stackrel{(2)}{=} \\ & i^{2010} \cdot z^{2010} + (-z)^{2009} - i^{2008} \cdot z^{2008} = \\ & = i^{4 \cdot 502+2} \cdot (z^3)^{670} - (z^3)^{669} \cdot z^2 - i^{4 \cdot 502+0} \cdot (z^3)^{669} \cdot z^1 = \\ & = -1 \cdot (z^3)^{670} - (z^3)^{669} \cdot z^2 - 1 \cdot (z^3)^{669} \cdot z^1 = \\ & = -1 - z^2 - z \\ & = -(z^2+z+1) = 0 \end{aligned}$$

ΘΕΜΑ Γ

Α) Έστω η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, παραγωγίσιμη και τέτοια:

$$\text{ώστε να ισχύει : } f'(x) + e^{3f(x)} = e^x - x \quad (1)$$

α) Να εξετάσετε την f ως προς τη μονοτονία.

παραγωγίζοντας την (1) έχουμε:

$$3 f^2(x) \cdot f'(x) + 3e^{3f(x)} f'(x) = e^x - 1$$

$$\Leftrightarrow 3(f^2(x) + e^{3f(x)}) \cdot f'(x) = e^x - 1$$

Επειδή $3(f^2(x) + e^{3f(x)}) > 0 \quad \forall x \in \mathbb{R}$ θα ισχύει:

$$f'(x) \geq 0 \Leftrightarrow e^x - 1 \geq 0 \Leftrightarrow e^x \geq 1 \Leftrightarrow x \geq 0$$

οπότε έχουμε:

x	$-\infty$	0	$+\infty$
f'		0	
f	$\swarrow$		$\searrow$

Επομένως η f είναι : γνησίως αύξουσα στο $[0, +\infty)$

και γνησίως φθίνουσα στο $(-\infty, 0]$

B) Να μελετήσετε την f ως προς τα ακρότατα, και να δείξετε ότι η εξίσωση $f(x)=0$ έχει μοναδική ρίζα στο σύνολο των πραγματικών.

Όπως φαίνεται από τον παραπάνω πίνακα μεταβολών της f, η f παρουσιάζει ελάχιστο στο $x=0$

$$\text{Για } x=0 \text{ η (1) δίνει : } f^3(0) + e^{3f(0)} = 1 \Leftrightarrow f^3(0) + e^{3f(0)} - 1 = 0$$

$$\text{Αν θέσουμε } f(0) = \omega \text{ η εξίσωση γίνεται : } \omega^3 + e^{3\omega} - 1 = 0$$

$$\text{Εστω } g(\omega) = \omega^3 + e^{3\omega} - 1, \text{ προφανής λύση } \omega = 0$$

διότι $g(0) = 0 + 1 - 1 = 0$, Η g είναι παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}$

με $g'(\omega) = 3\omega^2 + 3e^{3\omega} > 0 \quad \forall \omega \in \mathbb{R}$ Άρα η λύση $\omega = 0$ είναι μοναδική.

Επομένως $f(0) = \omega = 0$ μοναδική τιμή του ελάχιστου της f και άρα και μοναδική ρίζα της $f(x) = 0$

Γ) Αν ισχύει : $f(x) - g(x) \geq 1 - 2e^x \quad \forall x \in \mathbb{R}$ όπου g είναι μια παραγωγίσιμη συνάρτηση στο $\mathbb{R}$ με $g(0) = 1$, να βρείτε την εφαπτομένη της C_g στο $x=0$.

Θεωρούμε την συνάρτηση

$$h(x) = f(x) - g(x) + 2e^x - 1$$

η οποία είναι παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}$ ως πράξεις των

παραγωγίσιμων συναρτήσεων : $f(x), g(x), 2e^x - 1$

$$\text{με } h'(x) = f'(x) - g'(x) + 2e^x$$

επειδή $f(x) - g(x) \geq 1 - 2e^x$ έχουμε ότι $h(x) \geq 0$

$$\text{και } h(0) = f(0) - g(0) + 2e^0 - 1 = 0 - 1 + 2 - 1 = 0$$

επομένως $h(x) \geq h(0)$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Άρα η h

παραρουσιάζει στο $x=0$ ελάχιστο και επειδή η h είναι

παραγωγίσιμη στο $x=0$ από το Θ.Φ θα ισχύει $h'(0) = 0$

$$\Rightarrow f'(0) - g'(0) + 2e = 0 \Rightarrow 0 - g'(0) + 2 = 0 \Rightarrow g'(0) = 2$$

Η εφαπτομένη της C_g στο $x=0$ είναι :

$$\varepsilon : y - g(0) = g'(0)(x-0) \quad \text{ή} \quad \varepsilon : y - 1 = 2x \quad \text{ή} \quad \varepsilon : y = 2x + 1.$$

ΘΕΜΑ Δ

α. Η g είναι παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}$ ως πράξεις των παραγωγίσιμων συναρτήσεων :

$$2x, x^2 + 1, f(x) \quad f'(x) \text{ με}$$

$$g'(x) = 2f(x) + 2xf' + 2xf'(x) + (x^2 + 1) \cdot f''(x)$$

$$= 2f(x) + 4xf'(x) + (x^2 + 1) \cdot f''(x) = 0$$

Άρα η $g(x)$ είναι σταθερή ($g(x)=\alpha$) στο $\mathbb{R}$

β. Από το α ερώτημα έχουμε ότι $g(x)=c$

$$\text{οπότε } 2xf(x) + (x^2 + 1)f'(x) = c \quad (2).$$

Η C_f διέρχεται από το $O(0,0)$ άρα $f(0)=0$ και η ε είναι εφαπτομένη στο O άρα $f'(0)=2$.

$$\text{Για } x=0 \quad (2) : 2 \cdot 0 \cdot f(0) + (0^2 + 1) \cdot f'(0) = c, \quad \text{άρα } c=2$$

$$\text{Οπότε } (2) : 2xf(x) + (x^2 + 1)f'(x) = 2 \quad \text{ή} \quad ((x^2 + 1)f(x))' = (2x)'$$

$$\text{ή} \quad (x^2 + 1)f(x) = 2x + c, \quad \text{Για } x=0 : 0=c_1$$

$$\text{άρα } (x^2 + 1)f(x) = 2x \quad \text{ή} \quad f(x) = \frac{2x}{x^2 + 1}$$

$$\gamma. f'(x) = \frac{2(x^2 + 1) - 2x \cdot 2x}{(x^2 + 1)^2} = \frac{2x^2 + 2 - 4x^2}{(x^2 + 1)^2} = \frac{2 - 2x^2}{(x^2 + 1)^2} = \frac{2(1 - x^2)}{(x^2 + 1)^2}$$

$$f'(x)=0 \Leftrightarrow 1-x^2=0 \Leftrightarrow x = \pm 1$$

x		-1		1		
f'		-	0	+	0	-
f		↘		↗		↘

τοπικό ελαχιστό : $f(-1)=-1$ τοπικό μέγιστο : $f(1)=1$

$$A_1 = (-\infty, -1], \quad \lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{2x}{x^2 + 1} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{2x}{x^2} = 0, \quad f(A_1) = [-1, 0)$$

$$A_2 = (-1, 1) \quad f(A_2) = (-1, 1)$$

$$A_3 = [1, +\infty), \quad \lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{2x}{x^2 + 1} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{2x}{x^2} = 0, \quad f(A_3) = (0, 1]$$

$$\text{Άρα } f(A) = f(A_1) \cup f(A_2) \cup f(A_3) = [-1, 1]$$

$$\delta. (x^2 + 1)^2 = x \Leftrightarrow \frac{2x}{x^2 + 1} = 2(x^2 + 1) \Leftrightarrow f(x) = 2(x^2 + 1) \geq 2 \quad (1)$$

είναι $-1 \leq f(x) \leq 1$ οπότε η (1) είναι αδύνατη.

$$\epsilon. \lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) \cdot \sigma\upsilon\nu x = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{2x}{x^2 + 1} \cdot \sigma\upsilon\nu x = 0 \quad \text{διότι} \quad \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{2x}{x^2 + 1} = 0$$

$$\text{και} \quad \left| \frac{2x}{x^2 + 1} \sigma\upsilon\nu x \right| \leq \frac{2x}{x^2 + 1} \Rightarrow -\frac{2x}{x^2 + 1} \leq \frac{2x}{x^2 + 1} \sigma\upsilon\nu x \leq \frac{2x}{x^2 + 1}$$

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

ΣΤΟΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ Α.- ΚΟΥΤΡΩΤΣΙΟΣ Δ.- ΘΕΟΔΩΡΙΔΟΥ Ε.-
ΡΟΥΣΣΟΥ Χ.- ΓΚΙΛΙΝΑ Ε.- ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ Γ.-
ΤΣΑΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ Κ.